Wat slikken we niet allemaal van de apotheek?

Posted on 12 april 2023 by Wim Groot

Al een aantal weken had ik last van hoestbuien, benauwdheid en maakte ik piepende geluiden bij het ademhalen. De klachten gingen niet vanzelf weg, het werd tijd om mijn huisarts te raadplegen. Omdat zowel hij als ik een drukke agenda hebben, leek een e-consult een praktische manier om dat te doen. Na enig heen en weer mailen schreef de huisarts een pompje met corticosteroïden en een luchtwegverwijder voor. ‘Ik stuur het recept direct naar je apotheek’, mailde hij me tot slot.

Aan het eind van de middag ging ik naar de apotheek. Helaas was die al dicht. Op de deur hing een briefje dat de apotheek wegens personeelsgebrek sinds kort om half zes sloot. De volgende dag ging ik tussen de middag terug. Nadat ik mijn naam en geboortedatum had gegeven, begon de apothekersassistente driftig te klikken op haar computer. Na een tijdje keek ze op: ‘Het middel dat u nodig heeft, is niet meer op voorraad. Het wordt morgen weer geleverd. Na de middag kunt u het ophalen.’

#We slikken het niet langer!

De dag er op ging ik opnieuw terug. De assistente ging weer driftig klikken. Op de balie lag een formulier met als kop '#We slikken het niet langer!'. Omdat de assistent nog steeds bezig was, begon ik te lezen: 'Het beleid van de zorgverzekeraars en de overheid veroorzaakt steeds meer ellende. De zorgverzekeraar bepaalt welk merk en soort medicijn u vergoed krijgt, zonder uw medische achtergrond te kennen. Mede door bezuinigingen zijn geneesmiddelen slecht of zelfs niet leverbaar. Daarnaast is een groot deel van de zorg bij veel verzekeraars niet meer via een apotheek verkrijgbaar maar alleen via internet (bijvoorbeeld verband en diabetes materiaal).'

Ik bedacht dat geneesmiddelen soms ook niet leverbaar zijn omdat de apotheek te weinig voorraad aanhoudt. Een grote voorraad kost geld en gaat ten koste van de winst van de apotheker. Ik zou ook niet drie keer naar de apotheek hebben moeten gaan als ik mijn geneesmiddelen via internet had kunnen bestellen.

De apothekersassistente had inmiddels het pompje en een plastic buis om de inhaler te gebruiken gevonden. 'Heeft uw huisarts u verteld hoe u het pompje moet gebruiken?', vraagt ze. Ik zeg: 'Nee, dat is een beetje lastig via een e-consult.' 'Vindt u het goed als ik u per e-mail een instructiefilmpje stuur?', vraagt ze. Dat leek me een goed idee.

Dit korte gesprek van minder dan twee minuten is het zogenaamde eerste uitgiftegesprek van de apotheek. Voor dit gesprek ontvangt de apotheek 12-14 euro.

Met #We slikken het niet langer! voeren apotheken opnieuw actie tegen het beleid van veel verzekeraars waarbij van generieke geneesmiddelen alleen het goedkoopste middel wordt vergoed. Door dit preferentiebeleid besparen zorgverzekeraars jaarlijks 600 miljoen tot 1 miljard euro aan zorgkosten. Hierdoor betalen we jaarlijks 40 tot 70 euro minder aan zorgverzekeringspremies. Voor invoering van het preferentiebeleid ging dit geld grotendeels naar het inkomen van de apothekers. Logisch dat ze nog altijd boos zijn over dit verlies aan inkomen en er alles aan blijven doen om er van af te komen.

Leveringsproblemen

Steeds vaker zijn er problemen met de levering van geneesmiddelen. Dit komt vooral doordat veel van de geneesmiddelen of hun grondstoffen uit landen als India en China komen. In deze landen zijn vaker productiestoringen en kwaliteitsproblemen. China dreigt ook soms de levering van geneesmiddelen te staken bij een handels- of politiek conflict met een ander land. China probeert ook een monopolie op bepaalde grondstoffen voor geneesmiddelen te verkrijgen om zo de prijs te kunnen bepalen en de geneesmiddelen voor politieke doeleinden te kunnen gebruiken.

Leveringsproblemen van geneesmiddelen ontstaan verder doordat de productieketen vaak lang is, waardoor de kans groter wordt dat er ergens een kink in de kabel komt. Vaak is er wel een alternatief middel, als het gebruikelijke medicijn voor de patiënt tijdelijk niet leverbaar is. Apotheken klagen echter dat sommige patiënten het niet accepteren als ze een ander doosje krijgen dan waar ze aan gewend zijn. Dit leidt soms tot huftergedrag. In een enkel geval is er bij een geneesmiddelentekort ook geen goed alternatief voor het product dat tijdelijk niet leverbaar is.

Geneesmiddelentekorten komen in alle landen van Europa en in de Verenigde Staten voor, ook in landen zonder preferentiebeleid. Ook medicijnen die niet onder het preferentiebeleid vallen, zijn soms niet leverbaar. De tekorten worden voornamelijk veroorzaakt door de grote concurrentie tussen geneesmiddelenfabrikanten, waardoor zij er alles aan doen om de productiekosten zo laag mogelijk te houden. Wij profiteren daarvan doordat de maandelijkse doses van veel generieke geneesmiddelen minder kosten dan een kopje koffie op een terras. Het nadeel is dat deze druk om de productiekosten te verlagen soms ten koste gaat van de leveringszekerheid.

Om te voorkomen dat patiënten zonder hun geneesmiddel komen te zitten, verplicht de overheid geneesmiddelengroothandelaren vanaf 1 juli om een voorraad van vier weken aan te houden. Dit kost de groothandelsbedrijven eenmalig 300 miljoen euro om de voorraad uit te breiden en jaarlijks 65 miljoen euro om de voorraad aan te houden. De farmaceutische groothandel zegt dat geld niet zelf te kunnen investeren omdat ze nu al verlies maken op de verkoop van geneesmiddelen. Om deze reden zouden banken ook niet bereid zijn om de

investering te financieren.

De Tweede Kamer, die dit plan voor het aanhouden van een ijzeren voorraad heeft bedacht, weigert ook om dit te financieren. Uiteindelijk zullen wij premiebetalers wel voor de kosten van het aanhouden van een grotere voorraad opdraaien.

Apotheken moeten automatiseren

Een deel van deze kosten zou terugverdiend kunnen worden door arbeidsbesparende maatregelen in apotheken. Apotheken lopen hopeloos achter in hun automatisering. Ze zouden een voorbeeld kunnen nemen aan grote winkelketens. Bij de Bijenkorf bijvoorbeeld kun je online kijken of een product in de winkel op voorraad is. Je kunt er ook voor kiezen het product direct online te bestellen en thuis te laten bezorgen. Dat scheelt tijd (en dus kosten) voor zowel de consument als de verkoper.

Bij de Bijenkorf kun je er zelfs voor kiezen het product in cadeauverpakking te laten bezorgen. Dat hoeft bij geneesmiddelen nou weer niet. Ik ben inmiddels aan mijn tweede kuur met prednison bezig. Hoop dat het helpt: ik ben wel vaak genoeg naar de apotheek geweest.

*De **donateurs vormen het fundament van Wynia's Week.** U maakt het mogelijk dat ons online magazine 104 keer per jaar verschijnt. Doneren kan op verschillende manieren, kijk **HIER**. **Alvast hartelijk dank!***